

[Lone Dybkjær]

til en særlig virksomhedsfond, der ledes af de ansatte på virksomheden. Imidlertid skal man nu læse bemærkningerne oven for og neden for det her sagte. Oven for står der nemlig, at som hovedregel skal det nu engang gå til centralfonden, og neden for er der så mange forbehold, at man i realiteten må sige, at en indbetaling til en virksomhedsfond er uladsiggorlig.

Men regeringen kører i dette forslag ikke bare frem med den centrale fond oparbejdet på basis af overskud. Den fortsætter også med et andet af sine tidligere forslag, nemlig at bidragsindbetalingerne bør suppleres med løsumsbidrag, herunder løsumsbidrag fra de offentligt ansatte. Det er ganske vist i forbindelse med en revision af loven, at dette kommer på tale, men allerede nu gør regeringen altså sine hensigter klart, og det er for så vidt prisværdigt. Men også her må det radikale venstre tage afstand, nemlig med hensyn til, at der skal indbetales løsumsbidrag både fra de privat og fra de offentligt ansatte. Vi mener ikke, at medindflydelse og løsum direkte har noget med hinanden at gøre.

Det radikale venstre fremsatte i oktober 1978 i folketingets forslag til folketingsbeslutning om medeje for de ansatte, og dette forslag er stadig væk vores udgangspunkt. Der er her tale om en obligatorisk deling af virksomhedens overskud, og overskuddet skal deles ligeligt mellem de ansatte og de hidtidige ejere. Medarbejderne i den enkelte virksomhed får indflydelse i virksomheden i forhold til medarbejderkapitalens andel i forhold til den samlede egenkapital. Ved dette forslag opnår vi i modsætning til det socialdemokratiske forslag, at medarbejderne umiddelbart får indflydelse og ansvar i den virksomhed, hvori de er ansat; der bliver ikke tale om, at de skal sende deres penge et andet sted hen, de skal ikke tigge om og argumentere for at få deres berettigede indflydelse i kraft af et overskud, som de har været med til at frembringe.

Jeg sagde, at ansvar og beføjelser fulgtes ad. De ansatte må ifølge de radikales forslag bære en vis risiko, men vi føler imidlertid, at det er nødvendigt at minimere denne risiko, og vi foreslår derfor en særlig sikringsordning for medarbejderne.

Vi har ikke i det radikale forslag noget med om de offentligt ansatte, og der ligger faktisk et princip heri. Jeg tror, at vi skal er-

kende, at der er forskel på at være ansat i den offentlige og i den private sektor. Der er nogle fordele og ulemper det ene sted og nogle andre fordele og ulemper det andet sted. Selv om der skal gælde visse overordnede regler omkring ferielovgivning og andet, betyder det ikke, at enhver ting, der gennemføres i den private sektor, automatisk også skal være i den offentlige sektor og omvendt.

Vi kan derfor godt acceptere, at der gennemføres obligatorisk overskudsdeling efter vores principper, uden at der tilsvarende gøres noget for den offentlige sektor på samme tid.

Så skal jeg endvidere koncentrere mig om de øvrige tre ting, som er indeholdt i regeringens forslag – der er nemlig tale om en underlig slags bunkebryllup i dette forslag: øget medarbejderrepræsentation, offentligt indseende i aktie- og anpartsselskabers ejerforhold og økonomi samt øget medindflydelse for de offentligt ansatte i den kommunale og amtskommunale sektor.

Her er vi faktisk noget mere positive, end vi er over for den første del af forslaget. Vi finder, at den eksisterende ordning med to medarbejdervalgte repræsentanter i bestyrelsen har fungeret godt, skønt man ikke skal gøre sig nogen illusioner om den reelle økonomiske indflydelse, medarbejderne har haft. Den afgørende betydning, som den hidtidige lov har haft, er, at der er sket en øget information og en øget indsigt på begge sider af bordet. Der er skabt en mulighed for en direkte kommunikation mellem bestyrelsesmedlemmerne og de ansatte, og det har haft en række positive virkninger. Vi er derfor positivt indstillet over for, at medarbejderrepræsentationen udvides i bestyrelser, således som det fremgår af forslaget.

Vi er også tilhængere af, at der bliver et øget offentligt indseende i aktie- og anpartsselskabers ejerforhold og økonomi. Vi tror, det kan være med til at fjerne mange af de postuler, der flyver omkring, sådan at der er nogle realiteter, der bliver tilbage. Det er altid lettere at så mistanke om noget, når man er uvidende om de faktiske forhold. Jeg tror ikke, at B&W havde skadet det øvrige danske erhvervsliv så meget, som jeg nu tror det har, hvis vi havde haft en øget indsigt omkring det danske erhvervsliv.

På den anden side vil vi også sige, at vi unægtelig gerne under udvalgsarbejdet vil